

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-1411/11-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola praktická a základní škola speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743
Sídlo:	Trávníčkova 1743, 155 00 Praha 5 - Stodůlky
IČO:	70 107 084
Identifikátor:	600 021 009
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	PaedDr. Věrou Kozohorskou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1
Místo inspekční činnosti:	Trávníčkova 1743, Praha 5 - Stodůlky
Termín inspekční činnosti:	21. – 23. listopadu 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon).

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Inspekční činnost byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální (dále ZŠS).

Aktuální stav školy

Příspěvková organizace vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost základní školy, školní družiny a speciálně pedagogického centra (SPC). K termínu inspekce se ve 4 třídách ZŠS vzdělávalo 21 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Kapacita v této součásti školy (26 žáků) je naplněna na 80,7%. Vzdělávání žáků se zdravotním postižením s charakterem mentálního handicapu na úrovni převážně středně těžkého mentálního postižení, zajišťuje celkem 11 pedagogů (4 třídní učitelky s odborným vzděláním, výuku předmětů převážně výchovného charakteru realizuje 7 učitelů, mimoto působících ve třídách, kde se vzdělávají žáci s lehkým

mentálním postižením). Při výuce efektivně pomáhá 5 asistentů pedagoga (ve třídě s nejvíce zdravotně postiženými žáky působí většinou 2 asistenti).

Výuka probíhá v 1. – 2. a 7. - 8. ročníku podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) *Domino II*, zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS), díl 1 – vzdělávání žáků se středně těžkým mentálním postižením. V ostatních ročnicích dle dobíhajícího vzdělávacího programu *Pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy*. Pro 5 žáků, kteří mají vzhledem ke svému zdravotnímu stavu obtíže s plněním ŠVP, vytvořili učitelé ve spolupráci se SPC individuální vzdělávací plány (IVP). Dva z těchto žáků jsou vzděláváni jiným způsobem, dle § 42 školského zákona (vzdělávání žáků s hlubokým mentálním postižením).

Škola sídlí v pronajatých prostorách pavilonové budovy FZŠ PedF UK, která je majetkem ÚMČ Praha 13. Za pronájem platí pouze symbolické nájemné. Žáci mohou využívat přilehlé hřiště a v atriích stoly na stolní tenis. V období od minulého inspekčního hodnocení došlo ke změně managementu instituce i k rekonstrukci budovy a dalšímu zkvalitnění materiálních podmínek ke vzdělávání (viz kapitola Hodnocení předpokladů školy).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Kvalitně vytvořený ŠVP *Domino II*, zpracovaný v souladu s RVP ZŠS, určuje obsah vzdělávání a způsoby pedagogické práce, zohledňuje skutečné možnosti žáků se ŠVP. Vzhledem k závažnému postižení jejich kognitivních funkcí je kladen důraz především na klíčové kompetence komunikativní, sociální a pracovní, které jim umožní najít vhodnou formu komunikace, soužití s okolím a případné pracovní uplatnění. Využití disponibilních hodin posiluje na 1. stupni školy předměty *čtení, psaní*, na obou stupních *matematiku, dramatickou výchovu*, na 2. stupni, *hudební a tělesnou výchovu a psaní* (10. ročník). Škola nabízí nepovinné předměty *zdravotní tělesná výchova, základy hry na zobcovou flétnu* a z volnočasových aktivit fotografický kroužek.

Ve sledované výuce žáci rozvíjeli kompetence komunikativní, sociální i pracovní. Skládali slova ze slabik pomocí kartiček, nacvičovali výslovnost sykavek, četli krátké texty, přiřazovali slova k obrázkům, počítali slabiky, nacvičovali psaní určených tvarů písmen, rozvíjeli slovní zásobu a verbální schopnosti dle svých maximálních možností, s pomocí názorných pomůcek počítali, ve výtvarné výchově procvičovali části postavy, starší žákyně pracovaly s textilií. Dále třídili obrázky zvířat do připravených kategorií, v této činnosti prokazovali i zkušenost zvládnuté techniky pohybu v posouvání obrázků na interaktivní tabuli. Velmi přínosná byla práce asistentek pedagoga.

Poradenské služby příkladně zajišťuje SPC, výchovná poradkyně a školní metodička prevence sociálně patologických jevů. Poskytují informace a poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se vzdělávání a volby povolání. Společně se zákonnými zástupci probíhají pravidelné konzultace k průběhu vzdělávání a plnění IVP. Metodička prevence sociálně patologických jevů vytvořila velmi kvalitní preventivní program pro žáky ZŠS zaměřený na dopravní výchovu, základy první pomoci a zdravotní rizika, bezpečné chování a zdravotní rizika spojená s návykovými látkami, který žáci v rámci výuky naplňují.

Prostředí školy je bezpečné, což dokládá i nízký počet úrazů. Z předložených podkladů výchovné poradkyně a školní metodičky prevence jsou patrná vyhodnocování činností i realizovaná opatření.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je předmětem jednání pedagogické rady, je analyzováno v rámci předmětové komise, probíhá rovněž při osobních konzultacích s rodiči. Výsledky jsou posuzovány důsledně individuálně se zřetelem na jejich zdravotní

stav. Veškeré hodnocení má pro žáky motivační a pro pedagogy diagnostickou funkci. Škola dlouhodobě vykazuje nadstandardní účast v množství kulturních a sportovních akcí pro žáky. Žáci dosahují ve srovnání se školami obdobného typu řady výrazných úspěchů ve výtvarných a sportovních soutěžích (např. první místo žákyně 10. ročníku na *Mistrovství ČR mentálně postižených* v přespolním běhu, úspěch na *Plavecko-běžeckém poháru*, sportovním dnu základních škol speciálních atd.). Žáci rovněž pravidelně vystupují na *Festivalu integrace Slunce*. Účast na řadě kulturních a sportovních akcí má pro žáky pozitivní začleňovací význam.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy je ve funkci druhým rokem. Splňuje požadavky pro řídicí funkci a dodržuje právní povinnosti podle školského zákona.

Její styl řízení je efektivní, což dokládá velmi dobře zpracovaná *Koncepce dalšího rozvoje školy* i *Zpráva o vlastním hodnocení školy za období 2008-2010*. Zpráva obsahuje mj. vyhodnocení účinnosti opatření stanovených v předchozím autoevaluačním materiálu i návrhy na případné zlepšení k jednotlivým hodnoceným kritériím. Přílohou této zprávy je podrobné zhodnocení jednotlivých oblastí *kvality školy*. Dbá na kvalitně zpracované dokumenty, které jsou v souladu s právními normami (ŠVP, výroční zpráva o činnosti školy, matrika školy, rozvrh vyučovacích hodin, školní řád, třídní knihy, IVP, správní rozhodnutí). Záznamy z jednání pedagogické rady dokládají projednávání zásadních pedagogických dokumentů a navržených opatření týkajících se vzdělávací činnosti školy. Kontrolní systém je kvalitně nastaven, jeho efektivita je dána jednak účinným rozdělením kompetencí mezi zástupkyni ředitele a další určené pracovníky úseků (např. vedoucí metodických orgánů, vedoucí asistentů pedagoga, uvádějící učitelé atd.), jednak stanovením priorit ověřování (souvisejících např. s postupným zaváděním ŠVP ve třídách ZŠS).

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) probíhá v souladu s potřebami školy. Je orientováno na zvyšování odbornosti pedagogů formou seminářů v oblasti didaktiky a speciální pedagogiky, studium k výkonu specializačních činností a k získání kvalifikace asistenta pedagoga. Prioritou je výchova a vzdělávání žáků s poruchou autistického spektra a využívání ICT ve výuce.

Ve **sledované výuce** pedagogové využívali účinné vzdělávací postupy. Při práci projevovali maximální míru zaujetí a empatie. Důsledně zařazovali vstupní i průběžnou motivaci (informace o průběhu hodiny, pochvaly, ocenění snahy i dílčího pokroku, zapojení mezipředmětových vztahů), skupinovou práci, efektivně začleňovali množství názorných pomůcek, moderní ICT techniku. Dle potřeby se individuálně věnovali jednotlivým žákům, využívali časovou i obsahovou diferenciaci, vizualizaci, volili i nápadité herní prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti. Vedli příkladně žáky k pokusům o sebehodnocení.

Škola rozvíjí velmi bohatou **kooperaci s mnoha partnery**. Vedení školy hodnotí jako velmi dobrou a efektivní spolupráci se zřizovatelem (např. využití nabídky akcí k DVPP, akcí pořádaných pro žáky). Spolupráce s rodiči je nadstandardní, jejich informovanost je vstřícná a důsledná. Jsou jim poskytována důležitá sdělení související s individuálními potřebami žáků. Přijímají pozvání na různé akce školy (např. vánoční dílny a třídní besídky). Ředitelka předkládá potřebné informace školské radě, instituce využívá efektivně služeb dalších poradenských zařízení (SPC pro příslušný typ postižení, např. souběžné postižení zrakovou vadou), kooperuje se vzdělávacími institucemi (praxe studentů vybraných vysokých a středních škol pedagogického a sociálně právního zaměření).

Pokračující partnerství realizuje s občanským sdružením *Zajíček* (účast na tvořivých dílnách školy, zajištění návštěvy centra tradičních řemesel a zahrad Botanicus). Konstruktivní je spolupráce s Úřadem Městské části Praha 13

Finanční zdroje školy v posledních třech letech tvořily dotace ze státního rozpočtu (dále SR), účelové neinvestiční dotace ze SR (rozvojové programy), provozní a účelové dotace zřizovatele, finanční prostředky z doplňkové činnosti a sponzorské dary. Prostředky získané z rozvojových programů (zejména v roce 2009) přispěly ke zkvalitnění a zlepšení podmínek vzdělávání a k vyšší motivaci zaměstnanců. Každoročně jsou velkým přínosem finanční prostředky na platy asistentů pedagoga, které jsou pro školu nezbytné. Vedení školy se aktivně podílí na zajištění finančních prostředků z jiných zdrojů. Ze strany zřizovatele má škola dostatečnou podporu v rámci provozních výdajů i obnově (interaktivní tabule, vybavení cvičné kuchyně), v rámci účelových dotací přispíval na platy a odměny zaměstnanců, primární prevenci a vybavení. Vedení školy sleduje dílčí výdaje ve vybraných oblastech a přijímá úsporná opatření (změna poskytovatele služeb telefonní sítě, bezplatný internet). Hospodaření školy bylo vyrovnané.

V **oblasti materiálně-technického** zázemí došlo v roce 2010 k zateplení budovy včetně opravy střechy, výměně oken, rekonstrukci topného systému a částečně i sociálních zařízení. Prostory školy jsou vymalovány a dobře vybaveny. Škola disponuje odbornými učebnami jako hudebnou, multifunkční učebnou s novou interaktivní tabulí, počítačovou a výtvarnou učebnou, do které byl pořízen nový nábytek z daru. Vybavení ve 4 kmenových třídách bylo částečně obnoveno (lavice, židle, tabule, nástěnky). Kompletně nově byla z grantu zřizovatele vybavena cvičná kuchyně, na jejímž návrhu se podíleli i žáci. K praktické výuce jsou využívány 3 dílny, kam přibylo nové vybavení. Škola průběžně nakoupila počítače, notebooky, SW programy, tiskárny, sportovní vybavení, audio sestavu pro ozvučení tělocvičny a také kompenzační pomůcky, jako např. sedací pytel a manipulační domeček pro rozvoj motoriky. Škola obnovuje a rozvíjí materiálně technické podmínky pro realizaci ŠVP.

Celkové hodnocení školy

Instituce vykazuje vysokou úroveň poskytovaného vzdělávání zařazeným žákům v oborech Základní škola speciální a Pomocná škola.

ŠVP odpovídá zásadám a cílům školského zákona a je v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Poradenské služby jsou plně funkční a přispívají k celkové spokojenosti rodičů se vzděláváním, které se vyznačuje profesionálním a empatickým přístupem pedagogů, maximálním individuálním přístupem a diferenciací učiva dle potřeb a možností žáků.

Další vzdělávání pedagogů je na standardní úrovni, probíhá v souladu s potřebami školy. Přívětivé estetické prostředí a vsřícné klima přispívá k pozitivním vzájemným vztahům mezi žáky a učiteli i bezpečnému prostředí pro vzdělávání.

Ředitelka školy vykazuje velmi kvalitní manažerskou práci. Má výrazný osobní podíl na zlepšování podmínek vzdělávání i dodržování ekonomické efektivity. Zástupkyně ředitele efektivně přispívá ke kvalitní práci managementu. Vedení školy rozvíjí četné a přínosné vztahy s řadou partnerů.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 29. listopadu 2011

(razítko)

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner, v. r.

Mgr. Jana Frojdová, školní inspektorka

Frojdová, v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Černá, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 5. 12. 2011

PaedDr. Věra Kozohorská, ředitelka školy

Věra Kozohorská, v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.